

Kameraden,

De afgelopen maanden zijn de congresresoluties in alle afdelingen toegelicht en besproken. Ik ga dat hier vandaag niet nog eens dunnetjes over te doen.

Het thema van dit congres luidt "Voor een echte industrievakbond binnen het ABVV". Onze roep voor een industrievakbond is een oude roep. En als we de schriftgeleerden en al te veel politiciers bezig horen, dan lijkt het wel alsof het een roep is uit voorbij verleden. Want wie geeft er nog een cent om de industrie ergens in 2020?

Laat dat de eerste boodschap van dit Congres zijn: Wij. Herwig zei het al en ik herhaal het: zoals we voor Opel gevochten hebben, zo zullen we voor elke job en elk bedrijf vechten. Want het is niet omdat het aandeel van de industrie in de economie verminderd is, dat de industriële activiteiten niet onontbeerlijk blijven. 765.000 werknemers of veertig procent van de werkende Vlamingen heeft een job in de industrie of dankzij de industrie. Om maar iets te zeggen, de uitzendarbeid wordt in de statistieken wel onder gebracht bij de dienstensector. Maar elke dag werken ondertussen wel een 40.000 uitzendkrachten in de industrie.

Het lijkt misschien anders. Maar kwa tewerkstelling is de metaal nog altijd één van de grootste sectoren. Enkel in de social profit en bij de overheid werken ze met meer. Eén van de grootste sectoren kwa tewerkstelling betekent ook dat we de grootste industriële sector zijn. Daarom zijn de klappen die we krijgen in de metaal, klappen die men voelt in gans de industrie en dus in de ganse samenleving. Want om nog maar eens een cijfer te noemen het is de industrie die zorgt voor veertig procent van de globale welvaart in Vlaanderen.

En klappen hebben we gekregen de laatste maanden. Met de Textiel zijn we de zwaarst getroffen sector door de crisis. De crisis trof eerst alle mogelijke tijdelijke werknemers. Op een bijna systematische manier werden contracten stopgezet of niet meer verlengd. Voor wie er aan twijfelde, tijdelijke werknemers zijn zeer kwetsbare werknemers. In de resoluties vindt men dan

ook een belangrijk hoofdstuk over de preciaire contracten. Een cynicus zou kunnen opwerpen dat de crisis een oude eis gerealiseerd heeft: er zijn nog amper tijdelijke in onze bedrijven. Gelukkig zijn syndicalisten geen cynici. Met het oog op de toekomst pleiten we daarom voor sectorale raamakkoorden rond de aanwezigheid van tijdelijke en interim-arbeid in onze bedrijven.

Na de tijdelijken probeerden de bedrijven de zware periode door te komen met het invoeren van economische werkloosheid. Rond de kerstperiode publiceerden we in de Werker een lijst van bedrijven waaruit bleek dat op dat moment meer dan 40.000 arbeiders economisch werkloos waren. En het hield en het houdt niet op. De helft van de bedrijven in de metaal kende en kent tijdelijke werkloosheid. En niet voor even, maar langdurig en op een schaal zoals we die nog nooit hadden meegemaakt. Maar ook dat volstond niet. Dus gingen de bedrijven over tot herstructureringen en sluitingen. Op iets meer dan een half jaar zijn er al een kleine 10.000 jobs verdwenen in de metaal. En iedereen wacht met klamme handen af om te zien wat er nog staat te gebeuren. Want we weten allemaal dat er in de komende maanden nog een aantal zware klappen zullen vallen.

Wij zijn een industriegvakbond, dat wil zeggen dat we een vakbond zijn die opkomt voor de belangen van de industrie. Een groene industrie, een creatieve industrie, een duurzame industrie, al wat je wil. Maar we hebben regeringen nodig die durven inzetten op een industriële politiek die meerwaarde en welvaart creëert.

Industriesyndicalisme is natuurlijk meer dan alleen maar opkomen voor de industrie. Het is eerst en vooral opkomen voor de werknemers in de industrie. En dan is voor ons één zaak prioritair: het werknemersstatuut. Niet een harmonisering van de beide statuten, maar één statuut voor alle werknemers. Zodat de discriminatie tussen arbeiders en bedienden, tussen zij die zagezegd met hun handen en zij die zagezegd met hun hoofd werken eindelijk ophoudt te bestaan. Ook dat is een oude eis van de metallos. Verschillende IPA's hebben ze ons nu al aan het lijntje gehouden. En we hebben daar braaf aan gelopen. Natuurlijk willen ook wij liefst van al dat de

sociale partners dit dossier onder elkaar regelen. Maar als het water om welke reden dan ook te diep is, dan moet de politiek zijn verantwoordelijkheid nemen. We vragen niet dat de huidige bedienden hun verworvenheden zouden opzeggen. Maar het kan ook niet dat alleen de arbeiders de prijs betalen en blijven betalen. En in deze crisis is nog maar eens gebleken, dat met de huidige statuten het altijd de arbeider is die aan het kortste eind trekt. Daarom, kameraden, zullen we, als er tegen het einde van het jaar geen concreet zicht is op het realiseren van één statuut, een publieke campagne lanceren. En ik weet dat er niet veel verschil zit tussen de standpunten van het ABVV en het ACV. Maar het ABVV moet oppassen dat ze niet de verdediger wordt van het status quo, terwijl de andere vakbond wel durft pleiten voor één statuut.

Zoals we pleiten voor één statuut voor alle werknemers, zo pleiten we ook voor één vakbond per sector. Natuurlijk zal dat fundamentele aanpassingen vragen van onze structuur. Maar onze structuren zijn een middel en geen doel op zich. Onze structuur is een product van het kapitalisme van de vorige eeuwen. Dat kapitalisme is fundamenteel veranderd. Alleen wij zijn hetzelfde gebleven. Willen we een adequaat weerwerk blijven leveren, dan moeten ook wij veranderen. Ik weet het, het is al veel gezegd, maar het meer waar met de dag. Wij als vakbond zitten nog altijd hopeloos opgesloten in onze sectoren. Sectoren die het resultaat zijn van de industriële ontwikkeling van decennia geleden. Het kapitalisme houdt allang geen rekening meer met sectoren, zoals ze geen rekening houdt met land of continent grenzen. Als wij dat wel blijven doen, zijn we gedoemd om de strijd te verliezen. Dus pleiten we voor een herstructurering binnen het ABVV rond drie grote assen: overheid – diensten en industrie. We verzetten ons echter tegen een ABVV-structuur die samengesteld is uit een te gering aantal centrales. Zoals ook de FORUM-groep binnen het ABVV al stelde “Teveel éénmaking creëert onevenwicht, doodt de interne democratie”.

De Voorzitter heeft het al gezegd. We hebben tijdens de afgelopen statutaire periode gesprekken gevoerd met de TKD die jammer genoeg niet gelukt zijn. Maar dat wil niet zeggen dat we nu terug in de schulp van onze eigen centrale

moeten kruipen. We moeten samenwerkingsverbanden met andere centrales nastreven. En we denken dat er op verschillende vlakken mogelijkheden zijn. We denken dan aan de specifieke werkingen, maar ook aan vorming of de informatica. Centrales hebben nog al snel te denken “wat we zelf doen, doen we beter”. Soms is dat ook zo. Maar dikwijls is et zo dat wat we zelf doen, we dubbel en driedubbel doen en dus ook evenveel keer betalen. Laat ons dus daarom proberen in de komende periode de zaken samen te doen. Om wat we samen doen, efficiënter te doen.

Op een Statutair Congres moet je niet alleen naar de buitenwereld en naar de anderen kijken, maar vooral ook naar jezelf. Ook dat is een les die we geleerd hebben uit de gesprekken met TKD. Onze centrale bestaat Provinciale Afdelingen met een grote autonomie. Dat is onze geschiedenis en deze van het ABVV trouwens. Die autonomie zorgt er voor dat onze afdelingen dicht bij de leden staan, bij hun noden en verlangens. En dat is goed. Alleen zorgt een mis begrepen autonomie voor een rem op een verdere ontplooiing van onze vakbond. Daarom zeggen we dat we moeten centraliseren om beter te kunnen centraliseren. Als we onze werking efficiënter organiseren, als we technisch administratieve taken meer centraliseren, vermijden we een verspilling van middelen. Middelen die dan gebruikt kunnen worden voor syndicale activiteiten.

Maar dat is slechts één ding. Van al het andere wil ik er drie zaken uithalen: de vorming en de ledenwerving en de communicatie. Vorming is en blijft zeer belangrijk voor de metaal. De afgelopen ver jaar hebben een aantal belangrijke wijzigingen doorgevoerd. We moeten immers niet alleen de militanten vormen uit grote bedrijven, maar ook deze uit minder grote. We moeten er rekening mee houden dat de samenleving veranderd is en dat ook onze militanten soms andere keuzes maken. We moeten niet alleen de overtuigden vormen, maar ook de twijfelaars over de streep halen. We hebben gestreefd naar een concept dat het beste van ons “oude” vormingsconcept combineert met de uitdagingen voor de toekomst. Alles kan beter, maar we zitten op de goede weg.

We hebben het geluk, dat we in België, zeker bij de arbeiders, nog altijd een hoge syndicalisatiegraad hebben. Onze ledencijfers zijn de laatste jaren dan ook redelijk constant gebleven en zeker niet achteruit gegaan. Mede gezien de crisis, denken we dat het nodig is om terug meer aandacht te besteden aan ledenwerving: hoe doe je dat, hoe spreek je nieuwe mensen aan, hoe bereik je jongeren,... Ledenwerven moet een permanente aandacht zijn van iedereen in de centrale.

Zoals ook de communicatie: naast de traditionele kanalen als de Werker, trachten we met de website, met DIGIMETAAL en de Toolbox meer en sneller en eenvormig te communiceren met onze militanten en onze leden. Natuurlijk vervangt niets het persoonlijke contact van een delegee met zijn leden, maar in de wereld van vandaag kunnen we het ons niet permitteren om niet op alle terreinen aanwezig te zijn. Tien jaar geleden kon men misschien nog denken, het zal mijn tijd wel duren en we kijken de kat wel uit de boom. Maar de snelheid van veranderingen is zodanig dat wie vandaag denkt nog rustig achter te kunnen lopen, altijd te laat zal komen.

Kameraden, al onze resoluties hebben we tenslotte in een tien punten programma gegoten. Tien punten waar het secretariaat op kan afgerekend worden, tien punten waar we jaarlijks verslag over zullen doen op de Syndicale Raad. Tien essentiële punten om ABVV-Metaal te wapenen voor de toekomst.

Tenslotte, kameraden, wil ik nog één zaak zeggen over de gebeurtenissen van afgelopen zondag. Zondag was geen overwinning van de progressieven. Integendeel. Niet bij ons, niet in Europa. Zij die, onder het mom van de zuiverheid, gekozen hebben voor de verdeeldheid, doen er nu goed aan om eens bij zichzelf te rade te gaan. Ortwin zal er straks in de actualiteitsresolutie nog op terug komen. Maar wij denken en we zeggen dat ook in ons edito van de Werker morgen dat de tijden er zijn om terug de rangen te sluiten. Om te weten wie met ons is en wie tegen ons is. En om er voor te zorgen, ieder vanuit zijn verantwoordelijkheid, dat de belangen het best verdedigd worden.

De luxe om elkaar te bekampen hebben we niet. Hebben we eigenlijk nooit gehad. We hebben het alleen niet altijd beseft.